

Чорна-белая тактыка доктара Налівайкі

Для ўрача-рэнтгенолага рэнтгенаўскага кабінета Слонімскай ЦРБ Івана Налівайкі гэты год асаблівы — Іван Сямёнавіч адзначаць 90-годдзе.

Агульны працоўны стаж — 61 год. За бездакорную працу ўзнагароджаны шматлікімі ганаровымі граматамі Слонімскага гарвыканкама, Гродзенскага аблвыканкама, медалём «За працоўныя заслугі».

— *Іван Сямёнавіч дасканала валодае рознымі рэнтгеналагічнымі метадамі даследаванняў: рэнтгенаскапіяй, тамаграфіяй, рэнтгенаграфіяй, латэраграфіяй, ірыгаскапіяй,* — расказвае пра яго галоўны ўрач Слонімскай ЦРБ Наталля Рызвановіч. — *Ён мае вострае клінічнае мысленне, нераўнадушыны да праблем пацыентаў.*

Яго паважаюць, з ім раяцца. Партрэт Івана Сямёнавіча — на раённай Дошцы гонару.

Гэта доктар-легенда, якому ёсць што прыгадаць...

Іван Сямёнавіч, у чым, на ваш погляд, сакрэт доўгажыхарства?

Загартоўваюць чалавека на доўгі век жыццёвыя цяжкасці. Праўду кажуць: не зламаўся — значыць, стаў мацнейшым. Мяне жыццё таксама не песціла. Перажыў цяжкія гады ваеннага ліхалецця. Мне было дванаццаць, калі пачалася Вялікая Айчынная вайна. Родную вёску Сокалава Слонімскага раёна спалілі немцы. Бацька пайшоў ваяваць. Маці і мы, чацвёра дзяцей, перабраліся на хутар. У адным пакоі разам з намі жыла яшчэ адна сям'я. Я быў старэйшым. Рабіў цяжкую мужчынскую работу: касіў, араў, малаціў збожжа, пасвіў скаціну. Каб выжыць, даводзілася працаваць з раніцы да вечара. Не было чаго абуць і апрануць. Непадалёк знаходзіўся ваенны аэрадром, які будавалі палонныя:

некаторыя з іх жылі і ў нашай хаце. Памятаю вечны страх за жыццё блізкіх. Шмат што давялося перажыць...

Пасля вайны пяць з паловай гадоў служыў на флоце. Там таксама спасцігаў навуку мужнасці, вучыўся пераадольваць цяжкасці, адказваць за даручаную справу.

Чаму менавіта вас, сялянскага хлопца, выбрала медыцына?

Пэўна таму, што ў медыцыне, як і ў баі, не павінна быць асечак і паражэнняў, інакш не пераможаш. Доктар, як на фронце баец і салдат у арміі, бароніць жыццё. Пасля вайны падаўся ў Слонімскае медвучылішча. Некаторы час працаваў фельчарам на ФАПе ў вёсцы Шундры, потым паступіў у ГрДМІ на факультэт «лячэбная справа». Два гады працаваў рэнтгенабарантам, потым — урачом-рэнтгенолагам рэнтгенакабінета Слонімскай ЦРБ, дзе шчырую і па сёння. Больш як паўстагоддзя ў працоўнай кніжцы адзіны запіс.

Што памянялася за гэтыя гады?

Перамены кардынальныя. Калі пачынаў працоўны шлях, не было амаль ніякага абсталявання, якое ёсць у нас сёння: ні мамографа, ні камп'ютарнага тамографа, ні гастраскопаў, ні каланаскопаў. Памятаю, неяк з нагоды ў далекія 1960-я ў мяне нарадзіліся вершаваныя радкі: «Як нялёгка нам на плёнцы тыя беды распазнаць.

І па плямах тых бясконцых нам хваробе рады даць...» Але ні тады, ні сёння пры самым сучасным абсталяванні доктар не зможа правільна ацаніць сітуацыю, калі ў яго няма клінічнага мыслення, умення аналізаваць і супастаўляць, раіцца са сваімі калегамі, быць уважлівым да стану пацыента. Важна ведаць розныя метадыкі абследавання і не баяцца вучыцца ў любым узросце. Нездарма ж кажуць: «Век жыві — век вучыся...»

Што рабіць для таго, каб быць у добрай інтэлектуальнай форме?

Трэба і на вучобу з'ездзіць, і пачытаць нешта новае, і часам старую манаграфію пера гледзець. Карысна разгадваць крыжаванкі ды іншыя галава ломкі, гуляць у інтэлектуальныя гульні: доктар павінен мысліць. Мая любімая гульня — шахматы — дапамагае трымаць думкі ў тонусе, развівае лагічнае мысленне. Неаднаразова ўдзельнічаў у спаборніцтвах за гонар бальніцы і перамагаў. Гэта падтрымлівае інтэлект і дапамагае не выгараць у прафесіі.

Іван Сямёнавіч, ці запамінаюцца вам нейкія жыццёвыя сюжэты?

Такіх сюжэтаў было безліч, і трымаць іх усе ў галаве проста нерэальна. Але ёсць, канечне, неардынарныя гісторыі. Аднойчы да нас у бальніцу пасля ДТП паступіў пацыент з дыягназам «пляўрыт». Калі ён пралячыўся і прыйшоў да нас на рэнтген, высветлілася, што ў яго дыяфрагма пасля аварыі ўтварылася дзірка, праз якую кішэчнік трапіў... у грудную клетку. Заўважыўшы гэта, мы праінфармавалі дактароў — і тыя выбралі іншую тактыку лячэння.

У другім выпадку пацыент пасля аварыі атрымаў моцны ўдар — ён быў на падпітку і не адразу зразумеў, што яго перапоўнены мачавы пузыр атрымаў сур'ёзную траўму. Неўзабаве ў яго непамерна вырас живот, павялічыліся памеры печані. Яго перавялі ў тэрапію, дзе лячылі печань. Потым — у рэанімацыю. Калі пацыент трапіў да нас, заўважылі на здымку дзірку ў мачавым пузыры, якую яму неўзабаве зашылі. Пайшоў на папраўку.

А нядаўна да нас прыйшла пацыентка з анкалагічным дыягназам, я ўважліва вывучыў здымак і анкалогіі там не знайшоў. Паведаміў пра гэта жанчыне, тая пацалавала мяне і расплакалася. Ад радасці. Разам з ёй радаваўся і я.

Вашы дзеці таксама звязалі свой лёс з медыцынай?

У мяне дзве дачкі: Ната-ша — урач-тэрапеўт, Мары- на — участковы педыятр дзіця- чай паліклінікі. Жонка рана пайшла з жыцця, і я гадаваў іх адзін. Сам вучыў.

Дарэчы, мая малодшая ся- стра Кацярына Корзун такса-ма ўрач, ужо на пенсіі, жыве ў Мінску.

Іван Сямёнавіч, як пачувае- цеся напярэдадні юбілею? Як кажуць, па ўзросце, а можа, нават і крыху лепш: сур'ёзных праблем са здароўем не маю, чытаю і пішу без акуля- раў. Сачу за харчаваннем, мяса ем мала, адцаючы перавагу ма- лочна-расліннай ежы. Асабліва люблю вясковы тварог.

Шмат працую. Стараюся быць у курсе сучасных пады- ходаў да лячэння і не ад става ць ад маладзейшых калег. А яшчэ важна любіць сваю работу. Тут я ўдзячны лёсу.

Святлана Хорсун, «МВ»